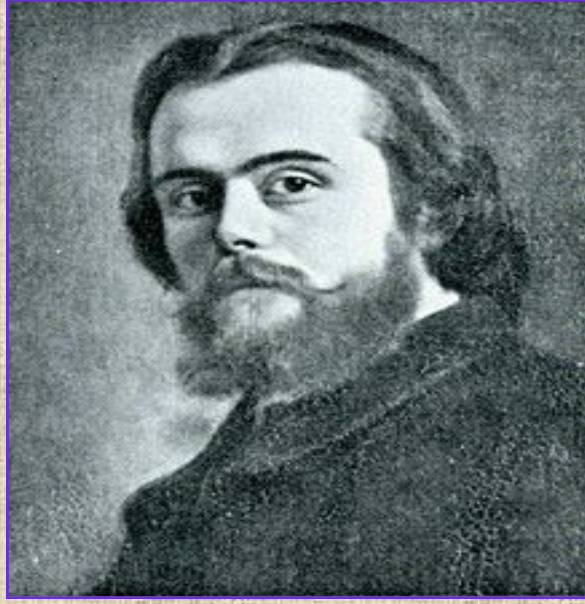

MODERN İKTİSAT BİLİMİNİN KURUCULARI

Modern iktisat biliminin önemli kurucularından olan,

LEON WALRAS

(Lozan Üniversitesi, İsviçre)

"Genel Denge Analizi, Bireysel Talep Eğrileri, Kardinal Fayda ve Paraşüt Kuramı"
gibi çalışmalarıyla iktisat biliminin unutulmazları arasında yer almıştır.

LEON WALRAS (1834-1910)

Yaşam Öyküsü: 1834 yılında Fransa'nın Evreux şehrinde doğmuştur. Babası Aguste Walras, oğlunun ilk ve en önemli iktisat hocaları olmuştur. Oğlunun iktisadi yönden kendisini geliştirmesini isteyen babası aynı zamanda matematiği sevmesi ve matematiğin sosyal bilimlerde daha çok kullanılması için Walras'ı teşvik etmiştir. 1910 yılında ömrünün büyük bir kısmını geçirdiği İsviçre'de ölmüştür.

Eğitim-Kariyer: Lise eğitiminden sonra matematik ve mühendislik tahsiline yönelmiştir. 1858 yılında babası ve iktisatçı Cournot'un etkisiyle iktisat çalışmaya karar vermiş ancak formel bir eğitimi olmadığı için akademik bir kariyer elde edememiştir. Bu nedenle iktisadi konulara ilişkin yazılar yazmaya başlamış ve 1860 yılında 'Politik İktisat ve Adalet' (L'economie politi-que et la Justice) adlı kitabını yayınlamıştır. 1860-61 yıllarında vergi meseleleri ile ilgilenmiştir. 1865 yılından itibaren de bu ilgisini kooperatifçilik sorunları üzerine toplamıştır. Bu konu ile ilgili bir dergi yayınlamış, fakat kısa bir süre sonra başarısızlığa uğrayarak dergisini kapatmak zorunda kalmıştır. 1870 yılında Lozan Üniversitesi'nde iktisat profesörlüğüne kabul edilmiş bundan sonra tamamıyla iktisat ile ilgili incelemelerde bulunmuştur. 1874 ve 1877 yıllarında kendisine üne kavuşturan 'Politik Ekonominin Unsurları' adlı kitabını iki cilt halinde yayınlamıştır. Ardından 1883 yılında yine kendisinin ünlü bir eseri olan 'Para Teorisi' kitabını yayınlamıştır. 1892'de üniversiteden ayrılırken yerini öğrencisi Pareto'ya bırakmıştır. Üniversiteden ayrıldıktan sonra ise çeşitli makalelerini 'Toplumsal Ekonomi İncelemeleri' (Etudes d'economie Sociale) ve 1898'de 'Uygulamalı Politik Ekonomi İncelemeleri (Etudes d'economie Politique Appliquee)' adlı çalışmalarında toplamıştır. Ayrıca V.Pareto, K.Wicksell, J.Schumpeter, W.Leontief, ve A.Marshall gibi çok sayıda iktisatçıyı önemli ölçüde etkilemiştir.

Hobileri: İktisada ilgi duymadan önce edebiyatla ilgilenmiş, çeşitli romanlar ve hikayeler yazmıştır.

İktisat Bilimine Katkıları: Lozan Okulu'nun temsilcilerinden olan Walras, aynı zamanda Marjinalizm akımının birinci kuşak iktisatçılarından biridir. Faydanın ölçülebileceğini savunan kardinalist görüşe sahiptir. İktisada en önemli katkılarından biri, maksimizasyon tekniğini fayda kuramına uygulamasıdır. Ayrıca toplam fayda ve toplam değer kavramlarını geliştirmiş ve değer kavramının belirli bir malın toplam faydası olduğunu savunmuştur. İktisat bilimine en önemli katkısı bireysel talep eğrilerinden yola çıkarak, ekonominin genel dengesini analiz etmesidir. Bu analiz ile mal, hizmet ve sermaye piyasalarının birbiriyle etkileşimi neticesinde ekonomide genel dengenin oluşacağını ifade etmiştir. Böylece iktisat sisteminin bir bütün olduğunu savunmuştur. Walras'ın bir diğer önemli katkısı ise ünlü paraşüt Kuramı'dır. Bu kuram çift metal standardının fiyat istikrarını sağlamada daha uygun olduğunu savunmaktadır. Walras'a göre fiyatlar genel seviyesi dolaşımdaki para miktarına, para miktarıysa değerli maden arzına bağlıdır. Ekonomide fiyat dalgalanmaları altın ve gümüşün bolluğuna veya kıtlığına göre değiştiğinden, para standardı tek bir madene bağlanırsa para arzındaki dalgalanmaların piyasa üzerindeki etkisi de çok fazla olacaktır. Oysa çift metal sisteminde iki madenden birinde meydana gelecek yetersizliği diğerindeki fazlalık giderebilir. Buna karşılık bol olan madenin fiyatındaki düşüklüğü de kıt olan madenin fiyatındaki yükselme dengeleyecektir. Böylece iki madenden birinin arzındaki ve fiyatındaki istikrarsızlığı gidermek için diğeri paraşüt görevi görecek.